ΕΤΟΣ ΙΑ' Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1897 Ἀριθ. 502

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καθημεριναὶ ἐντυπώσεις. Ἡ ἐγχώριος βιομηχανία. Ἡρωὶς καὶ θῦμα φιλολογίας. — Ὁ Κορρέγιος καὶ τὸ ἔργον του (κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς Μαργαρίτας Ἀλεάνα Μηνιάτη). — Ἀντικατάστασις Β'. (παρὰ δος Ἀγγελικῆς Καλαμᾶ.— Ὁ Ὀκτώβριος (ποίημα Μάργαρη.— Ἔκκλησις. Ἡ νῆσος Ρόδος. Αἱ γυναῖκές της. Β' (ὑπὸ δος Μαριάνθης Μπρισιμιτζάκη). Συνταγαί. Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Καλή μου φίλη,

Εἶμαι ἐντελῶς σύμφωνος μαζῆ σου. Βεβαίως μετὰ τὴν τρικυμίαν ἐπέρχεται πάντοτε εὐεργετικὴ γαλήνη, μετὰ τὰς μεγάλας θλίψεις, σχετικὴ πάντοτε ἀνακούφισις. Ἐὰν εἰς τὸ προτελευταῖόν μου γράμμα σοῦ ἐφάνην πολύ, πολὺ ἀπογοητευμένη, αὐτὸ ὀφείλεις νὰ τὸ ἀποδώσῃς εἰς τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρισκόμην τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἔγραφον. Ἀκριβῶς ἴσως, διότι καθ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτό, τὸ μετὰ τὰς συμφοράς μας τὰς ἐθνικάς, προσεπάθουν νὰ μὴ χάσω οὔτε διὰ μίαν στιγμὴν τὴν αἰσιοδοξίαν μου, καὶ νὰ ζητῶ νὰ βλέπω, κατὰ τὴν γαλλικὴν παροιμίαν, τὸ *ἀντίστροφον μέρος τοῦ νομίσματος*, ἀκριβῶς ἴσως δι' αὐτὸ ἐπῆλθεν ὑπερβολικὴ ἔντασις τῶν νεύρων καὶ ἀντίδρασις φυσική, ἡ ὁποία ἐξέσπασεν εἰς τὸ γράμμα μου ἐκεῖνο.

Ἄλλως τε σοῦ ἔγραψα, διατελοῦσα ὑπὸ τὰς πρώτας ἐντυπώσεις τῆς συνομολογηθείσης εἰρήνης, τῆς τόσον ἐξευτελιστικῆς καὶ καταθλιπτικῆς διὰ τὸν τόπον μας. Σοῦ ἔγραψα ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλων ἐντυπώσεων, αἱ ὁποῖαι κατεδείκνυον πόσον ὀλίγον αἰσθανόμεθα τὴν συμφοράν μας καὶ πόσον ὀλιγώτερον ἀκόμη πονοῦμεν τὴν δυστυχισμένην αὐτὴν πατρίδα μας.

Δὲν εἰξεύρω, φίλη μου, διατί μοῦ πειράζει τὰ νεῦρα αὐτὸν τὸν τελευταῖον καιρόν, πᾶν ὅ,τι προδίδῃ χαρὰν καὶ φέρῃ ὄψιν ἑορτῆς. Καὶ αἱ Ἀθῆναι, ἀκριβῶς, ἕνεκεν ἴσως τῆς συσσωρεύσεως πολλῶν ξένων ἐδῶ, νομίζεις ὅτι ἑορτάζουν, ὅτι πανηγυρίζουν· τόση ζωηρότης ὑπάρχει εἰς τὰς πλατείας, τόση κίνησις εἰς τοὺς δρόμους. Πρωτεύουσαν ἡττημένης χώρας τὴν φαντάζομαι πενθοῦσαν καὶ κατηφῆ. Λαὸν δοκιμασθέντα, ὡς ἐδοκιμάσθημεν, τὸν ἐφανταζόμην συντετριμμένον, ἀλγοῦντα, πονοῦντα καὶ ἐκδηλοῦντα τὸν πόνον καὶ τὸ ἄλγος του ὑπὸ ἐντελῶς διάφορον τρόπον.

Δὲν θέλω ἐν τούτοις νὰ ἀρνηθῶ οὔτε πατριωτισμόν, οὔτε φιλοτιμίαν, οὔτε εὐαισθησίαν εἰς τὸ κοινὸν τῆς πρωτευούσης καὶ εἰς τὸν λαόν μας ἐν γένει. Τὸ κλῖμά μας ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἰδιοσυγκρασίας μας καὶ ὅπως εἴμεθα θορυβώδεις καὶ εὐέξαπτοι, οὕτω καὶ λησμονοῦμεν ταχέως τοὺς πόνους μας. Ὁμοιάζομεν, ὡς λαός, ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, ὅταν εἶναι πολὺ δυστυχεῖς, πίνουν διὰ νὰ λησμονήσουν. Καὶ εἶναι σωτήριον διὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ πάσχοντος τὸ κρασί, διότι τὸν ἐνδυναμώνει καὶ τὸν τονώνει, ὅταν δὲν τὸν μεταβάλλῃ εἰς οἰνόφλυγα καὶ δὲν τὸν καθιστᾷ παράφρονα. Ἐλπίζω ὅτι θὰ μείνωμεν εἰς τὸ πρῶτον στάδιον καὶ ὅτι μὲ νέας δυνάμεις θὰ ἐπιδοθῶμεν ὅλαι καὶ ὅλοι μας εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεώς μας.

Ἡ ἐγχώριος βιομηχανία καὶ ἡ πολυτέλεια.

Σπουδαιότατοι παράγοντες διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀποκατάστασιν καὶ ἀνόρθωσίν μας εἶναι βεβαίως καὶ ἡ ὑποστήριξις τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας μας καὶ ἡ καταπολέμησις τῆς πολυτελείας. Καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐδέχθην χθὲς αἰφνιδίως τὴν ἐπίσκεψιν ἑνὸς ἐκ τῶν συναδέλφων μου, τοῦ ἀξιοτίμου συντάκτου τοῦ «Ἐμπρὸς» κ. Καραχάλιου— Προτίθεται, μοὶ εἶπεν, ἡ ἐφημερὶς «Ἐμπρὸς» νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς ὑποστηρίξεως τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας καὶ τῆς καταπολεμήσεως τῆς πολυτελείας, καὶ μὲ

παρεκάλει νὰ τοῦ εἴπω, ἐὰν νομίζω ὅτι ἠδύναντο γυναικεῖοι σύλλογοι νὰ ἐπιδράσουν ἐπωφελῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς καὶ ἐπὶ τοῦ ἑτέρους ζητήματος.

Βεβαίως αἱ γυναῖκες βασιλεύουν εἰς τὸν οἶκον καὶ ἐὰν θέλουν αὗται καὶ ὁ βίος θὰ γείνῃ ὀλιγώτερον δαπανηρὸς καὶ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία θὰ ὑποστηριχθῇ. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι αἱ Ἑλληνίδες σήμερον πράττουν ὅ,τι εἶναι δυνατὸν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας καὶ ὅπου ὁ εὐρωπαϊκὸς συναγωνισμὸς ἐπιτρέπει τὴν οἰκονομικωτέραν ἐπικράτησιν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, αὕτη ἔτυχε πανδήμου ὑποστηρίξεως. Αἱ κυρίαι δὲ τῶν ἀνωτέρων τάξεων, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ἴσως αἱ πολυτελέστεραι, εἶναι ἀκριβῶς αἱ ταχθεῖσαι ἤδη εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας. Τὸ θέρος, τὸ παρελθὸν, ποῖο; ἔφερεν ὡς μόδαν τὰ καραβόπανα, τὰ ὁποῖα ἐπωλοῦντο εἰς τὰ ἀμπατζίδικα τεσσαράκοντα λεπτὰ ὁ πῆχυς καὶ τὰ ὁποῖα ὕφαιναν αἱ χωρικαί μας, ἐὰν ὄχι αἱ κυρίαι τῶν Ἀθηνῶν, αἱ εὔποροι, μὲ τὴν βασίλισσαν ἐπὶ κεφαλῆς, ἡ ὁποία καθ' ὅλον τὸ θέρος ἔφερε τοιαῦτα φορέματα; Τὴν μόδαν τῶν ἐγχωρίων ταπήτων, ποῖος εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν ὄχι αἱ κυρίαι τῶν καλλιτέρων τάξεων, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν τῶν ὁποίων λειτουργοῦν ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἐργαστήρια γυναικῶν, παράγοντα μεγάλας ποσότητας ταπήτων, προτιμωμένων γενικῶς ἀπὸ τοὺς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένους.

Ἀφίνω, φίλη μου, τὸ ἐργαστήριον τοῦ Συλλόγου τῶν Κυριῶν, τὸ ὁποῖον πρῶτον εἰσήγαγεν ἐπισήμως τὴν ἐγχώριον ταπητουργίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ὁποῖον τόσην κάμνει κατανάλωσιν ταπήτων καὶ ἄλλων ἐγχωρίων ὑφασμάτων καὶ ἔρχομαι εἰς τὸ Ἀγρίνιον καὶ ἔρχομαι εἰς τὴν Τρίπολιν, ἡ ὁποία ἔχει μεταβληθῇ εἰς ἓν μέγα ὑφαντήριον γυναικεῖον, καὶ τῆς ὁποίας αἱ προκομμέναι καὶ ἐργατικώταται γυναῖκες ἔλυσαν πρῶται εἰς τὸν τόπον των μὲ τὴν σαΐταν των καὶ μὲ τὰ καλλιτεχνικὰ χέρια των τὸ γυναικεῖον ζήτημα, κερδίζουσαι αἱ πλεῖσται ἐξ αὐτῶν τὸ ψωμί των ἐκ τῆς ἐργασίας των.

Καὶ μήπως μόνον αἱ πόλεις αὗται δίδουν τάπητας καὶ δὲν ἔχουν ἐπαρχίαι ὁλόκληροι μεταβληθῆ εἰς ὑφαντήρια, τροφοδοτοῦσαι τὴν πρωτεύουσαν, ἴσως δὲ καὶ τὸ ἐξωτερικόν; Καὶ ἐὰν ἀφήσωμεν τοὺς τάπητας καὶ ἔλθωμεν εἰς τὰ μεταξωτὰ ὑφάσματα, εἰς τί ὀφείλει ἡ κ. Σπάρτη Καρασταμάτη τὸ Εὐρωπαϊκώτατον σήμερον ἐργοστάσιόν της, ἐὰν ὄχι εἰς τὴν ἔκτακτον ὑποστήριξιν τῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ τὰ πλέον ἀκριβὰ ὑράσματά της ἠγόρασαν πάντοτε κατὰ προτίμησιν καὶ ἔφεραν μεθ' ὑπερηφανείας, τῆς βασιλίσσης πρωτοστατούσης μετὰ τῶν πριγκηπισσῶν καὶ τῶν κυριῶν τῆς ἀκολουθίας της; Καὶ τὰ ὡραῖα μεταξωτὰ τοῦ Ἐργαστηρίου τῶν Κυριῶν μήπως ὀλίγην διάδοσιν ἔχουν καὶ ὀλίγαι Ἑλληνίδες ἐνδύονται ἀποκλειστικῶς μὲ αὐτά; Καὶ τὰ τῶν Καλαμῶν καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος ὀλίγην ἔχουν ὑποστήριξιν; Καὶ τὰ μάλλινα τοῦ Σελᾶ καὶ τοῦ Πορρῆ δὲν ἀγοράζονται καὶ δὲν προτιμῶνται, ὅταν δὲν εἶναι ἀκριβώτερα τῶν εὐρωπαϊκῶν; Καὶ τοῦ Ρετσίνα τὰ ὑράσματα δὲν ἔχουν πλημμυρήσει τὰς λαϊκὰς τάξεις, ἀκριβῶς διότι εἶναι ἐγχώρια; Καὶ τὰ καλεμικερδὰ, τὰ ὁποῖα γίνονται εἰς τὸν τόπον, δὲν τροφοδοτοῦν ὅλον τὸν γυναικεῖον πληθυσμὸν τῆς Ἑλλάδος; Καὶ τὰ ἔπιπλα τῶν ἐγχωρίων ἐργοστασίων δὲν στολίζουν σήμερον ὅλας τὰς ἑλληνικὰς οἰκίας, καὶ αἱ ἑλληνικαὶ γραβάται δὲν φέρονται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄνδρας μας καὶ τὰ καπέλλα τὰ ψάθινα καὶ τὰ καστόρινα, τὰ ἐγχώρια, καὶ αἱ ὀμπρέλλαι καὶ ἐν γένει ὅ,τι γίνεται ἐδῶ, ὅταν δὲν εἶναι ὑπερβολικὰ ἀκριβὸν, δὲν προτιμᾶται;

Σήμερον μάλιστα μετὰ τὴν ἐθνικήν μας συμφοράν, ποῖος ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ τὸν στοιχειώδη αὐτὸν εἰς ὅλας τὰς Ἑλληνίδας πατριωτισμὸν τοῦ νὰ μὴν ἔχουν ἀνάγκην εἰδικῆς διδασκαλίας διὰ νὰ ἐνισχύσουν καὶ διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν καὶ νὰ περιστείλουν μὲ ὅλην τὴν δύναμιν των τὰς δαπάνας των; Καὶ μήπως δὲν συνεστήθη ἤδη πρὸ τριετίας ὅλης ἡ Βιοτεχνικὴ Ἑταιρία, ἡ ὁποία ἀπηυθύνθη πρὸς πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι βιομηχάνους, πρὸς πάσας τὰς ἐργαζομένας γυναῖκας, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα ὑποστηρίζει καὶ τὴν κυκλοφορίαν προσπαθεῖ νὰ εὐρύνῃ διὰ τῆς διαρκοῦς ἐκθέσεως πάντων τῶν προϊόντων τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς ἐν τῷ Ζαππείῳ Μεγάρῳ, τῷ ἀπὸ διετίας ἔχοντι τὰς πύλας του ἀνοικτὰς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κοινόν; Τί ἄλλο ἐπιδιώκει λοιπὸν καὶ ἐξυπηρετεῖ ἡ ἑταιρία αὕτη, ἡ μετὰ τόσης δραστηριότητος ἐργασθεῖσα καὶ ἐργαζομένη ἢ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐπικρατήσεως καὶ προαγωγῆς τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας;

Ἥρωὶς καὶ θῦμα φιλολογίας.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὴν βιομηχανίαν καὶ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὴν φιλολογίαν, ἡ ὁποία ἄλλους μὲν στεφανόνει μὲ τὸν στέφανον τῆς δόξης καὶ ἄλλους μὲ τὸν ἀκάνθινον στέφανον. Καὶ ἀκριβῶς τὴν ἑβδομάδα αὐτὴν δύω ἔχωμεν νὰ ἀναγράψωμεν ὀνόματα ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων: τῆς ἠρωΐδος τοῦ καλάμου καὶ βασιλίσσης τῆς Ρουμανίας Κάρμεν Σώλβα, ἡ ὁποία ἔλαβε τὸν ἐπίτιμον τῆς διδάκτορος τῆς φιλολογίας τίτλον παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς χώρας της. Τὸ βαρὺ στέμμα τὸ βασιλικόν, τὸ ὁποῖον συχνότατα ἀφίνει αἱματηρὰ ἴχνη ἐπὶ τῶν φερουτῶν αὐτὰ κεφαλῶν δὲν ἱκανοποιεῖ, φαίνεται, ἀρκετὰ τὴν φιλοδοξίαν τῆς εὐγενοῦς γυναικός, ἥτις ὀφείλει τὰ μεγαλεῖα καὶ τὰς βασιλικὰς τιμὰς εἰς τὴν ἐξ εὐγενῶν καταγωγήν της καὶ εἰς σύμπτωσιν ὅλως τυχαίαν. Ἀλλὰ τὸν στέφανον τῆς ἀριστοκρατίας τοῦ πνεύματος, τῆς ὑψηλῆς ταύτην καὶ ἀληθοῦς ἀριστοκρατίας, ἣν τὰ ἄτομα ὀφείλουν εἰς τὴν ἰδίαν ἀξίαν, τὸν στέφανον τὸν ὁποῖον εἰς ἀγῶνας καὶ κόπους μακροὺς πνευματικοὺς ὀφείλει ἡ μουσοφιλὴς βασίλισσα, τὸν στέφανον αὐτόν, τὸν ὁποῖον ἡ ἀριστοκρατία τῶν γραμμάτων τῆς χώρας της τῆς ἀπονέμει, ἐφιλοδόξησε καὶ ἐζήλευσεν ἡ πολυμαθὴς ἄνασσα καὶ φέρει σήμερον μετὰ ὑπερηφανείας, ἀνακηρυχθεῖσα διδάκτωρ ἐπίτιμος, αὐτὴ ἡ βῆμα πρὸς βῆμα καὶ στάδιον πρὸς στάδιον διανύσασα τὸν μακρὸν καὶ σκολιὸν τῶν γραμμάτων δρόμον.

Ἀλλ' ἐνῷ διὰ τοὺς προνομιούχους τῆς γῆς, καὶ ἡ φιλολογία ἀκόμη τοιοῦτον ἀνοίγει δρόμον καὶ τοιαύτας ἀπονέμει δάφνας, τοιαύτας παρέχει ἠθικὰς ἀπολαύσεις καὶ τοιαύτα τιμάς, ἡ ἰδιότροπος αὕτη θεότης ἔχει καὶ τοὺς μάρτυράς της, ἔχει καὶ τὰ θύματά της.

Τοιοῦτον θῦμα ἀτυχές, τὸ ὁποῖον μετὰ μακρὰν πάλην ὑπέκυψεν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος εἰς τὸ μοιραῖον τέλος, εἶναι ὁ ἄλλοτε ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἐφημερίδος» Ἀγησίλαος Γιαννόπουλος, ἀνὴρ ἐγκυκλοπαιδικώτατος, οἰκονομολόγος ἄριστος καὶ δεξιώτατος τοῦ καλάμου χειριστής. Πλὴν τῆς δημοσιογραφικῆς δράσεώς του, ὁ Ἀγησίλαος Γιαννόπουλος ὑπῆρξε καὶ τῶν μουσῶν θεράπων, ἔγραψε δὲ μετὰ τρυφερότητος καὶ χάριτος μελέτας καὶ κρίσεις καλλιτεχνικὰς πρώτης δυνάμεως.

Ο ΚΟΡΡΕΓΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ

Γ'

Ὅ,τι ἰδίᾳ συνετέλεσεν εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ Κορρεγίου εἰς τὴν τέχνην· ὅ,τι ἐγοήτευε τὴν τρυφερὰν καὶ εὐγενῆ ψυχήν του, τὴν ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ καλοῦ ζῶσαν, ἦσαν τὰ ἑλληνικὰ ἀγάλματα, ἐξ ὧν ἔβριθον τὰ μουσεῖα τῶν ἀρχόντων τῆς Μανδούης. Αἱ ὡραῖαι αὗταὶ θεότητες, αἱ τόσον σεμναὶ καὶ ὑπερήφανοι, αἱ τόσον εὐγενεῖς καὶ ἄγναι, ἐφαίνοντο ἐλθοῦσαι ἐκεῖθεν τοῦ Αἰγαίου, ἐπίτηδες, ἵνα μειδιῶσιν εἰς τὸ ρεμβῶδες ἐκεῖνο παιδίον, τὸ ἀγνοοῦν ἔτι τοὺς θησαυροὺς τῆς καλλιτεχνικῆς ἰδιοφυΐας του. Τὰ γύψινα ἐκεῖνα προπλάσματα ὑπῆρξαν βεβαίως ἀληθὴς καὶ μεγάλη ἀποκάλυψις διὰ τὸν νέον Κορρέγιον. Ἐγνώριζεν ἤδη τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀνεύρισκεν ἐδῶ ἐν θαυμασίᾳ ἐκλεκτικότητι, στολισμένην μὲ τὴν ἀθάνατον νεότητά της, μὲ τὴν θείαν χάριν της. Ποία χαρά, ποία πανήγυρις διὰ τὸ ἔξοχον τοῦτο πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἔβλεπεν εὐθὺς τὸ ἀληθὲς καὶ οἰκειοποιεῖτο τὸ καλὸν ὡς ἴδιον κτῆμα.

Ὅταν ὁ Ραφαὴλ εἶδεν εἰς τὴν Σιέννην τὰς *Τρεῖς Χάριτας*, τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῆς ἀρχαίας τέχνης, ἤρχισεν ἀμέσως νὰ τὰς ἀντιγράφῃ. Καὶ οὕτω ἐπανευρίσκομεν τὰς γραμμὰς τῶν Χαρίτων εἰς πλείστας εἰκόνας, φερούσας τὸ ὄνομά του. Ὁ Κορρέγιος ὅμως ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων τῆς Μανδούης ὑποθέτομεν ὅτι ἔμεινεν ἐν ἐκστάσει καὶ ὑπὸ τὴν γοητείαν των. Δὲν ἐτόλμησε νὰ λάβῃ τὰ κονδύλιά του, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοί του διεῖδον καὶ ἐχαιρέτισαν τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἀνεγνώρισεν, ὡς ἰδίαν πατρίδα, διότι ἠσθάνετο εἰς τὴν πλήρη συγκινήσεως ψυχήν του τὴν δύναμιν νὰ δημιουργήσῃ καὶ αὐτὸς θεούς. Καὶ τότε βεβαίως θὰ ἀνεφώνησε μὲ τὴν βεβαιότητα καὶ τὴν αὐτοπεποίθησιν, ἥτις μᾶς ἀποκαλύπτει τὸ ἐν ἡμῖν μεγαλεῖον: *Καὶ ἐγὼ εἶμαι ζωγράφος.* *

Ἐπανελθὼν εἰς τὸν Κορρέγιον ὁ καλλιτέχνης ἐγένετο ἐντὸς ὀλίγου διάσημος διὰ τὰ ἔργα του. Εἰκοσιτετραετὴς μόλις ἀνεκηρύχθη διδάσκαλος διὰ τὴν διάσημον καταστᾶσαν τοιχογραφίαν του τῆς *Θήρας τῆς Ἀρτέμιδος* Τὸ ἔργον τοῦτο τῷ εἶχε παραγγελθῆ παρὰ τῆς Ἰωάννας τῆς Πλακεντίας, τῆς ἡγουμένης τῆς ἐν Πάρμᾳ μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου.

Ἡ παράδοξος αὕτη καὶ διακεκριμένη γυνή, ἣν μόλις φαντάζεταί τις ὑπὸ τὸν σεμνὸν ὄφος τοῦ ἱερέως Ἀβοῦ καὶ τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀπεικονίσωμεν ἐν παρόδῳ, παρουσιάζει φυσιογνωμίαν περίεργον καὶ ἴσως μοναδικήν, ἡγουμένης τοῦ κόσμου τῆς τότε ἐποχῆς. Ἀπόλυτος κυρία τοῦ πλούτου τῆς μονῆς ἐξήσκει ἀληθῆ φεουδαλικὰ δικαιώματα, πολιτικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἀπήλαυεν ὑπὸ τὴν μοναχικὴν καλύπτραν της ὅλων τῶν προνομίων καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς βασιλείας. Ἡ τοῦ τότε συρμοῦ ἡγουμένη αὕτη ἐπερίπαιζε τοὺς ἐπισκόπους καὶ ἠψήφει τὰς διατάξεις τοῦ Πάπα Μεγάλη κυρία ἐν τῷ ἰδίῳ ἐδάφει, ἔζη ἐκτὸς αὐτοῦ ὅσον ἤθελε καὶ ὅπως ἠυχαριστεῖτο. Ὡς αἱ κοσμικαὶ βασίλισσαι εἶχε καὶ αὐτὴ τοὺς εὐνοουμένους της, τῶν ὁποίων εἷς ὁ μαρκήσιος Montino della Rosa εἶχε προχειρισθῆ εἰς διαχειριστὴν τῶν κτημάτων τῆς μονῆς, τῶν ὁποίων αὐτὴ μόνη εἰσέπραττε τὰ εἰσοδήματα. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐσκανδάλισε τοὺς πολλοὺς καὶ ἰδίᾳ τὸν προκάτοχον τοῦ εὐνοουμένου διαχειριστοῦ, ὅστις ἔπνεε μένεα κατὰ τῆς ἡγουμένης, καὶ ὁ ὁποῖος, εὐθὺς ὡς ἤρχισε νὰ γίνεται περισσότερον ἐνοχλητικὸς, εὑρέθη πρωΐαν τινὰ πλέων εἰς τὸ αἷμά του, νεκρὸς εἰς ἕνα δρομίσκον ἀπόκεντρον τῆς Πάρμας. Καὶ ἐθεωρήθησαν μὲν ὕποπτοι τῆς δολοφονίας ταύτης ὁ εὐνοούμενος καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς ἡγουμένης, τοὺς ὁποίους ἡ δικαιοσύνη κατεδίωξεν εἰς μάτην μέχρις αὐτῶν τῶν θυρῶν τῆς μονῆς, ἀλλ' ἡ ἡγουμένη ἐξηκολούθησεν, ὡς καὶ πρὶν νὰ ζῇ κατὰ τὴν ἰδίαν ἀρέσκειάν της. Ἀρχόντισα δεσποτικὴ ἡ Ἰωάννα τῆς Πλακεντίας ἤξευρεν ἐξ ἴσου νὰ κρατῇ τὸ ταμεῖόν της, ὅσον καὶ νὰ παίζῃ τὸ ριπίδιόν της καὶ νὰ τηρῇ θέσιν ἐπιφανῆ ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Εἰς τὴν ἀπολύταρχον διοίκησίν της συνήνου τὴν κομψότητα καὶ τὰς χάριτας βασιλίσσης. Ἡ ζωηρότης τοῦ πνεύματός της, τὸ ἐπιβλητικόν της ὡς μεγάλης κυρίας καὶ ἡ φυσικὴ γενναιότης της ἔκαμναν, ὥστε νὰ λησμονῶνται οἱ ὑπὲρ τὸ δέον ἀνδροπρεπεῖς τρόποι της καὶ ὁ κυριαρχικὸς χαρακτήρ της.

Φίλη τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἠγάπα τοὺς λογίους, τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς καλλιτέχνας καὶ ἐβασίλευεν εἰς τὸν κύκλον της ὡς χαριτωμένη καὶ εὐφυὴς πυργοδέσποινα. Συνήθροιζε τοὺς κεκλημένους της εἰς τὸ διαλεκτήριον τοῦ Ἁγίου Παύλου, τὸ κομψόν, ὡς ὡραίαν αἴθουσαν. Τὸ ἡγεμονικὸν ἐνδυκίτημά της, τὸ ὁποῖον δὲν συνείχετο μετὰ τῆς μονῆς, ἢ διὰ μικρᾶς ἐσωτερικῆς θύρας, ἀπετελεῖτο ἐκ τῆς αἰθούσης, ἥτις εἶχεν ἤδη τὰς καλλιτέρας εἰκόνας τῆς Πάρμας, καὶ τοῦ διαλεκτηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδέχετο καὶ τοῦ ὁποίου ἡ καλλιτεχνικὴ διακόσμησις ἀνετέθη εἰς τὸν Κορρέγιον.

Ἡ γυνὴ αὕτη φαίνεται ἔχουσα τὸ αἴσθημα τοῦ καλοῦ, ἀνεπτυγμένον εἰς ὑπέρτατον βαθμόν, αἴσθημα τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ τις εἰς τὰς πλέον ἐπιπολαίους φύσεις καὶ τὸ ὁποῖον τὰς ἐξευγενίζει παρ' αὐτὴν τὴν θέλησίν των. Ἡ πρὸς τὸ καλὸν αὕτη τάσις εἶναι ὡς λεπτεπίλεπτον ἔνστικτον, κυκλοφοροῦν εἰς τὸ αἷμα, δευτέρα ζωὴ διεισδύουσα εἰς αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν. Εἶναι ἀσύλληπτον τῆς ψυχῆς ἄρωμα, εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλουν τὴν γένεσίν των ὅλα τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας. Ἄνευ αὐτοῦ οὔτε Ὄλυμπος, οὔτε χριστιανικὸς οὐρανός. Ὁ Πλάτων διαβλέπει εἰς αὐτὸ ἀνάμνησιν τοῦ θείου κάλλους, προϋπάρξασαν αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως. Διὰ τὰς ἐκλεκτὰς ψυχὰς ἡ λατρεία τοῦ καλοῦ εἶναι ἀληθῶς ὁ μόνος τρόπος δι' οὗ φέρεταί τις πρὸς τὴν αἰωνίαν ἀλήθειαν. Δι' ἄλλους εἶναι ἁπλῶς ἀνάγκη τῶν αἰσθήσεων, διάθεσις εὐγενὴς διὰ τὰς ἡ-

* Ἡ λέξις αὕτη εἶναι ἡ μόνη, ἥτις σώζεται ἐκ τοῦ Κορρεγίου. Τὴν πιστεύομεν αὐθεντικήν, διότι ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἰδέαν, ἣν ἔχομεν περὶ τοῦ διδασκάλου, εἰς τὴν μετριοφροσύνην καὶ τὴν γλυκεῖαν ὑπερηφάνειαν, δι' ὧν ὑπετυποῦτο ὁ χαρακτήρ του. Μόνον ὁ Βάζαρης ἠπατήθη ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν, ὑποθέτων ὅτι ὁ Κορρέγιος εἶπε τὴν φράσιν ταύτην πρὸ τῆς Ἁγίας Καικιλίας τοῦ Ραφαὴλ εἰς Βολωνίαν. Εἶναι ὅμως ἀποδεδειγμένον ὅτι ὁ Κορρέγιος δὲν ἐπεσκέφθη ποτὲ τὴν Βολωνίαν καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ ἐν λόγῳ πίναξ δὲν εὑρίσκετο ἐκεῖ.

δονὰς τῆς ζωῆς. Κατὰ τὸ φαινόμενον εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν ἀνῆκεν ἡ ἡγουμένη Ἰωάννα, τῆς ὁποίας ἡ ζωηρὰ καὶ παράφορος ἰδιοσυγκρασία ἐκυριεύετο ὑπὸ εὐφαντάστου καὶ εὐθύμου καλλιτεχνικοῦ πνεύματος. Ἡ ἰδέα νὰ διακόσμήσῃ τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς της μὲ ἔργον ὑπέροχον καὶ καλλιτεχνικόν, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχε πάντοτε πρότῶν ὀφθαλμῶν της, προδίδει πνεῦμα ἀγαπῶν τὸ καλὸν καὶ ἀπολαμβάνον ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Κατὰ τὴν **Μαργαρίτα Ἀλβάνα Μηνιάτη.**

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Β΄.

Ὁ Brezieux ἐδίστασεν ὀλίγον, ἀκολούθως ἐμπιστευτικῶς:

— Λοιπὸν ναί, ἀγαπητέ μοι φίλε, ἀγαπῶ τὴν κυρίαν Ρεβερσῶ! Τὴν ἀγαπῶ, ἀφ' ἧς χάρις εἰς σὲ τὴν ἐγνώρισα, ἐλπίζω δ'ὅτι δὲν τῇ εἶμαι ποσῶς ἀδιάφορος! Εἶπον, ἐλπίζω διότι δὲν ἔχω ἀκόμη ἐξηγηθῆ. Δὲν τολμῶ καὶ φοβοῦμαι . . . . .

— Σύ!

— Ναί! ἐγώ! Τοῦτο εἶναι γελοῖον, εἶναι παράδοξον, ἀλλ' οὕτως ἔχει. Εἰκοσάκις ἤμην ἕτοιμος νὰ ἐξομολογηθῶ, νὰ τῇ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου, ἀλλὰ δὲν εὗρον λέξιν· τὰ χείλη μου ἔμειναν κλεισμένα. Ἠθέλησα νὰ γράψω, ἀλλὰ δὲν ἔγραψα εἰμὴ ἀνοησίας, οἰκτείρων τὴν ἔνδειαν τῆς διανοίας μου καὶ τοῦ συντακτικοῦ μου. Ἰδοὺ ποῦ εὑρίσκομαι· ἄφωνος καὶ ἀνίκανος νὰ γράψω! Αὐτὸ δύναται νὰ διακρέσῃ ἐπὶ πολύ . . . πάντοτε;

Ἤδη οὗτος ἐβάδιζε μὲ μεγάλα βήματα, νευρικὸς εἰς τὸ δωμάτιον, ἐνῷ ὁ Marest πλησίον τῆς ἑστίας ἐσκέπτετο· αἴφνης ὁ Brézieux ἐπανεκάθισε καὶ διασταυρώσας τοὺς βραχίονας:

Ἴδωμεν, εἶπεν, ὡς λαβὼν αἰφνιδίαν ἀπόφασιν. Μὲ ἐνεθάρρυνες, βεβαιώσας με ὅτι δὲν ἐβάδιζα ἐπὶ τὰ ἴχνη σου· λοιπὸν ὅ,τι δὲν δύναμαι νὰ κάμω ἐγώ διότι εἶμαι ἀνίκανος νὰ συντάξω τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, τὰς γραμμὰς αὐτὰς ἀφ' ὧν ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία μου, εἰπέ μου, Παῦλε, θὰ εἶσαι τόσον, τόσον καλός, νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ τὰς γράψω; Σύ, ὅστις γράφεις θεός, σὺ διὰ τὸν ὁποῖον ἡ ψυχολογία δὲν ἔχει μυστήρια, σὺ ὁ αἰσθηματίας, ὁ περιπαθὴς θὰ γράψῃς ἔξοχα, ἐνῷ ἐγώ... Ἀ! . . . εἷς ζωγράφος . . . . καὶ ἱστορικὸς ζωγράφος μάλιστα . . . δὲν ἐμπνέομαι εἰμὴ πρὸ τοῦ ὀκρίβαντος καὶ μὲ τὸν χρωστῆρα εἰς τὴν χεῖρα! . . . Ἔλα, φίλε μου, μίαν ἐξομολόγησιν εἰς μίαν σελίδα! Θὰ τὴν ἀντιγράψω ἐγώ! Ὅλα τὰ μ. . . εἶναι συγγνωστὰ διὰ νὰ φθάσῃ τις εἰς τὴν εὐτυχίαν· τοῦτο εἶναι ἄκανθα, ἣν θὰ μοὶ ἀποσπάσῃς! . . . Ἀρνεῖσαι;

— Ὄχι . . . Μόνον . . .

— Τότε κάθισον πρὸ τοῦ γραφείου σου καὶ γράψον μοι αὐτό! Τὸν ὤθησεν ἐπὶ τοῦ καθίσματος, προητοίμασε τὸν χάρτην καὶ τοῦ εἶπεν. Ἐγὼ θὰ καθίσω ἐκεῖ καὶ διὰ νὰ μὴ σ' ἐνοχλῶ, θ' ἀναγνώσω! Ὁ ἰατρὸς τότε ἀπεφάσισε νὰ βυθίσῃ τὴν γραφίδα του εἰς τὸ μελανοδοχεῖον, ἐνῷ ὁ φίλος του ἦτο ὅλως προσηλωμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐφημερίδος...

— Ξεύρεις, εἶπεν ὁ ἰατρὸς, οὗτινος ἡ μορφὴ εἶχε συνοχρυωθῆ, ἔγραψα χωρὶς νὰ σβύσω μίαν λέξιν· ἐὰν εἶναι καλὴ τόσον τὸ καλλίτερον! ἐὰν ὄχι . . .

— Ναί, ναὶ μὲ πετῶντα κάλαμον. Μόνον ἡ καρδία ὁμιλεῖ ἐκεῖ καὶ τοῦτο θὰ εἶναι λαμπρόν.

— Ἰδού, εἶπεν ὁ Marest, παραχωρῶν τὴν θέσιν εἰς τὸν Brezieux· παρατήρησε καὶ ἐὰν δὲν συμφωνῇς, σχίσε την. Προσέθεσε δὲ μὲ χαμηλὴν φωνήν: Ἔγραψα ὡς δι' ἐμαυτόν.

— Καὶ σὲ εὐχαριστῶ, ἐκραύγασεν ὁ Brezieux, σὲ εὐχαριστῶ μυρίας καὶ μυρίας φοράς! Δὲν θὰ τὸ ἀναγνώσω μάλιστα, ἀλλὰ θὰ τὸ ἀντιγράψω λέξιν πρὸς λέξιν, ὅπως ὁ ἀστήρ μου μὲ προστατεύσῃ. Ἐδίπλωσε τὸ χαρτίον μετὰ προσοχῆς καὶ τὸ ἔθεσε εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν του.

Ἤδη σὲ ἀφίνω καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθω νὰ σοῦ ἀναγγείλω τὸ ἀποτέλεσμα.

— Ἐντὸς ὀλίγου, εἶπεν ὁ ἰατρὸς, προπέμπων αὐτόν. Ἐντὸς ὀλίγου . . . καὶ καλὴν ἐπιτυχίαν!

II

Τὴν μεθεπομένην, κατὰ τὰς τρεῖς μ. μ. ὁ Brezieux ἦτο εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, ἐνασχολούμενος νὰ τοποθετήσῃ τὰ σχέδια, ἅτινα εἶχε φέρει ἐκ τοῦ τελευταίου ταξειδίου του, ὅτε ἔκρουσαν βιαίως τὴν θύραν του.

— Εἰσέλθετε, ἐφώναξεν, ἐγειρόμενος ταχέως τοῦ καθίσματός του. Εἶσαι σύ; εἶπε βλέπων τὸν Παῦλον. Τί ἔχεις λοιπόν, φίλε μου;

Ὁ ἰατρός, ὅστις εἶχε προχωρήσει, κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸν πῖλόν του καὶ διὰ τῆς ἑτέρας σπογγίζων τὸ κάθιδρον μέτωπόν του, κατείχετο πράγματι ὑπὸ προφανοῦς συγκινήσεως. Ἀπήντησε συντόμως διὰ μονοσυλλάβων εἰς τὰς περὶ τῆς ὑγείας του εὐγενεῖς τοῦ φίλου του ἐρωτήσεις καὶ αἴφνης διὰ τόνου ἡμιερωτηματικοῦ καὶ ἡμιβεβαιωτικοῦ: Δὲν ἔχεις λάβει τίποτε ἀκόμη ἀπὸ τὴν κ. Ρεβερσῶ;

— Ὄχι!

— Τοῦτο δέν με ἐκπλήττει! Καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν θὰ λάβῃς τίποτε!

— Πῶς τοῦτο; εἶπεν ὁ ζωγράφος, οὗτινος ἡ μορφὴ ἐξέφρασε τὴν ζωηροτέραν ἀνησυχίαν.

Ὁ Παῦλος ἐκίνησε τὴν κεφαλήν. Ἔτσι διευθύνεις τὰς ὑποθέσεις σου; Καὶ προχωρῶν ἓν βῆμα πρὸς τὸν φίλον του, σκωπτικός: Ἐφύλαξες τὸ σχέδιον αὐτὸ τῆς ἐπιστολῆς, ὅπερ μὲ παρεκάλεσες νὰ συντάξω;

— Ὄχι, Ὄχι! Τὸ ἔκαυσα!

— Λοιπὸν ἀπατᾶσαι!

— Πῶς ἀπατῶμαι; εἶσαι περίεργος. . .

— Ἡ ἀπόδειξις. . . εἶναι ὅτι τὸ ἄθλιον χειρόγραφόν μου εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς κ. Ρεβερσῶ! Αὐτό, τὸ ὁποῖον ἔκαυσες, πτωχέ μου φίλε, ἦτο ἡ ἐπιστολή σου! Ἔθεσες ἐντὸς τοῦ φακέλλου τὸ σχέδιον καὶ τὸ ἔστειλες! . . . .

— Τί μοῦ ψάλλεις;

— Τὴν ἀλήθειαν! Ἰδοὺ ἀφοῦ δὲν εἶσαι πεπεισμένος, ἰδὲ ὁ ἴδιος. Ἔσυρεν ἐπιστολὴν ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ εἶπεν εἰς τὸν ζωγράφον, τείνων αὐτήν: «Λάβε καὶ ἀνάγνωσε». Ἡ ἐπιστολὴ εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Λίαν ἀγαπητέ μοι φίλε. «Ἐὰν »ἦμην ἀδιάφορος ἢ ἐρωτότροπος ἢ ἐὰν περιεφρόνουν τὴν τι»μήν, ἣν μοῦ κάμνετε προσφέρων μοι τὸ ὄνομά σας, ἐπε»φυλαττόμην δὲ ἵνα βραδύτερον ζητήσω παρ' ὑμῶν τὴν φι»λίαν σας — καὶ οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ τὴν φιλίαν σας, — θὰ »μοὶ ἦτο εὔκολον νὰ μὴ ἀπαντήσω εἰς ἐπιστολήν, ἧς μόνος

»γραφικὸς χαρακτὴρ μοὶ ἀποκαλύπτει τὸν γράψαντα. Ἐὰν »δὲν ἐγνώριζα τὴν χρηστότητά σας καὶ ἐὰν δὲν εἴχομεν ἀμ»φότεροι διέλθει τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν θυσιάζει τις »τὴν ἐλπίδα τῆς εὐτυχίας εἰς παιδαριώδη ὡς καὶ εἰς τὴν φι»λαυτίαν, ἴσως τὸ νὰ μὴ θέσητε τὴν ὑπογραφήν σας κάτωθεν »τῶν γραμμῶν αὐτῶν, μοὶ ἐπέτασσε σιγήν· ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ »ἐμάντευσα τὰ αἰσθήματά σας καὶ ἐννοῶ ὅτι τὸ σφάλμα αὐτό, »εἶναι μία νέα πιστοποίησις τῆς εἰλικρινείας σας καὶ τῆς τα»ραχῆς— γλυκυτάτης δι' ἐμὲ — ἣν σᾶς προὐξένησεν ἡ ἐξο»μολόγησίς σας. . . . . Τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην τὴν ἀνέ»μενον. Μὴ δυναμένη νὰ σᾶς εἴπω ἐδῶ πλείονα, σᾶς ἀνα»μένω. . . .

»Β. Ρεβερσω».

— Βιβιανὴ Ρεβερσῶ! ἐπανέλαβεν ὁ Brezieux, χωρίζων τὰς λέξεις, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀκατανόητον, καταπληκτικόν! Αὐτὸ τὸ λάθος. . . Ὥστε ἀναμένει σέ. Πρέπει νὰ ὑπάγῃς! . . .

— Νὰ ὑπάγω!

— Βεβαίως ἡ κ. Ρεβερσῶ εἶναι γυνὴ ἐξαίρετος, ἀξιολάτρευτος, αὐτὰ αὐτολεξεὶ εἶπες, ἀξία νὰ ἐμπνεύσῃ ἔρωτα..... νυμφεύσου την λοιπόν.

— Νὰ νυμφευθῶ γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷς!

— Ὦ! ἀγαπῶ! ἐνδεχόμενον νὰ τὴν ἠγάπων! Νὰ τὴν εἶχον ἀγαπήσει! Προχθές. . . . ναί. . . εἶναι ἀληθές! Τὸ ἐπαναλαμβάνω ὅτι θὰ τὴν ἠγάπων. . . ἐάν. . . συγκατετίθετο! Ἀλλὰ σήμερον τὸ πᾶν μετεβλήθη. Δὲν ὑπάρχει λόγος δι' ἐμέ! Ἐσὲ ἀγαπᾷ, ἐσέ! Δέχεται τὸ ὄνομά σου, ἐγὼ ἀποσύρομαι. Εὐειδής, πλουσία, ἀξιέραστος, ἄνευ ἐλαττωμάτων, γεμάτη ἀπὸ προτερήματα! Δὲν θὰ εὕρῃς ποτὲ καλλιτέραν! Δὲν ἔχεις νὰ διστάσῃς. Νυμφεύσου την!

— Ὥστε συνηγορεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ ἐπηρώτησεν ὁ ἰατρός.

— Ναὶ σύ; εἶπεν ὁ φίλος του. Ναί σύ! Διότι τέλος εἷς ἐκ τῶν δύο ὀφείλει νὰ λάβῃ μίαν ἀπόφασιν, εἶσαι σύ! Δι' ἐμὲ τὸ πᾶν ἐκανονίσθη. Δὲν θὰ συντρίψω τὰ ὀστᾶ μου, ἵνα θραύσω θύραν, ἥτις δὲν θὰ μοὶ ἀνοιγῇ. Θὰ μείνω εἰς τὴν γωνίαν μου, ἀναμένων τὸν θάνατον. Ἐνῷ δι' ἐσέ, πρόκειται περὶ ὑπάρξεως ὁλοκλήρου βίου. . . ἐγὼ δὲ παραιτοῦμαι χάριν σου. Εἶναι ἀδελφικὴ ἀγωγή. Δέχεσαι;

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Παῦλος τὸν παρετήρει κατάπληκτος, μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους, ψελλίζων λέξεις ἀκατανοήτους, καὶ ἀκαταλήπτους, οὗτος ἐπανέλαβε διαρρηγνύμενος εἰς γέλωτα:

— Ἀλλὰ ναί, δέχεσαι, εἰπέ-το λοιπόν, φώναξέ-το, κραύγασέ-το, διηγήσου-το, κήρυξέ-τα ὁμίλησε λοιπὸν ἐλευθέρως, ἀφήσου εἰς τὴν χαράν, ἡ καρδία σου πνίγεται. Βεβαίως θὰ νυμφευθῇς τὴν κυρίαν Ρεβερσῶ· θὰ τὴν νυμφευθῇς, διότι τὴν ἀγαπᾷς καὶ ἀνταγαπᾶσαι ὑπ' αὐτῆς. Ὁ ἰδικός μου ἔρως; προσποίησις! Τὸ πάθος μου; ἀστειότης! Πῶς δὲν ἐνόησες ὅτι ὑπεκρινόμην πρόσωπον πατρός, θέλοντος νὰ νυμφεύσῃ τὰ τέκνα του! Πῶς, καλέ μου Παῦλε, δὲν παρετήρησες ὅτι σὲ ἠπάτων; ἐπίστευσες πῶς θὰ ἤμην τόσον ἀνόητος, τόσον ἄπειρος, τόσον ἀγροῖκος νὰ λατρεύσω γυναῖκα, ἀμφισβητουμένην ὑπ' ἄλλου, ἀφοῦ ὁ ἄλλος αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ καλλίτερος καὶ ὁ στενώτερος φίλος μου, καὶ θὰ ἀνέθετα εἰς αὐτὸν νὰ μοῦ συντάξῃ τὴν πρὸς αὐτὴν ἐρωτικήν μου ἐξομολόγησιν! Βεβαίως ἐὰν δὲν ἦσο συγγνωστὸς διὰ τὴν ταραχήν σου καὶ τὴν συγκίνησίν σου, θὰ ἐσκεπτόμην ὅτι ἔχεις κακὴν ἰδέαν περὶ ἐμοῦ. Ἄλλως τε παρ' ὀλίγον νὰ προκαλέσω δυτύχημα—ἐντελῶς δυστύχημα—ὅθεν ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ φροντίσω, ἵνα τὸ ἀποτρέψω. Πρὸ τριῶν μηνῶν ὅτε μὲ παρουσίασες εἰς τὴν κ. Ρεβερτῶ, δὲν ὑπῶπτευον τοὺς σκοπούς σου καὶ πολὺ ἀθῴως, ἐκ συνηθείας τῇ ἐφερόμην φιλοφρόνως, ἐδεικνυόμην περιποιητικός, πρόθυμος· αὕτη δέ, δὲν μὲ δυσηρέστει ποσῶς καὶ τοῦτο ἔπραττε χάριν σοῦ, ἵνα σὲ εὐχαριστήσῃ, ἢ διὰ νὰ μὴ ψυχράνῃ τὴν παλαιάν μας φιλίαν. Τότε σύ, ἀντὶ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς καὶ τοῦτο εἶναι ἡ μόνη μομφή ἣν δύναμαι νὰ σου ἀπευθύνω, δυσαρεστεῖσαι, ἀπομακρύνεσαι, σημαίνει; τὴν ὑποχώρησιν, τόσον πολύ, ὥστε αὕτη ὑπέθεσεν ὅτι ἠπατήθη καὶ ὅτι διεσκέδαζες εἰς βάρος της. Ὀλίγον ἀκόμη ἐὰν δὲν ἔβλεπον ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς ψυχρότητός σας, τὴν κοινὴν μεγίστην σας θλῖψιν, τὸ κακὸν ἦτο ἀνίατον· αὕτη θὰ ἔμενε χήρα καὶ τεθλιμμένη, σὺ δέ, ὄχι ὀλιγώτερον θρηνῶν, θὰ διήρχεσο τὸ ὑπόλοιπον τῶν ἡμερῶν σου, ἀντιγράφων τὴν ᾠδὴν τοῦ Arvers. Προχθές, ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας της, ἀφοῦ ἐβεβαιώθην πόσον ἦτο τεθλιμμένη διὰ τὴν λιποταξίαν σου, μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα αὐτοῦ τοῦ στρατηγήματος! Ἰδέα προφανῶς ὄχι περίφημος καὶ ἥτις περιεῖχε τοὺς κινδύνους της, ἀλλ' ἤθελον νὰ ἐπισπεύσω τὰ συμβάντα ἀντὶ παντός Εἰς περίπτωσιν ἀποτυχίας, ἤμην ἐδῶ νὰ ὁμολογήσω τὰ πάντα· τὸ ἀποτέλεσμα ἔγεινε οἷον τὸ ἐπεθύμουν.

— Ὦ φίλε μου, εἶπεν ὁ Παῦλος, ἁρπάζων τὰς χεῖρας τοῦ ἰατροῦ, πῶς θά σοι τὸ ἀνταποδώσω ποτέ;

— Μπᾶ! εἶπεν οὗτος δεικνύων τὸ ὡρολόγιον, πήγαινε, σὲ ἀναμένουν μετ' ἀνησυχίας. Δὲν θέλεις, αἴ, νὰ σὲ περιμένουν;

— Ὄχι! Ὄχι τρέχω καὶ θὰ ἐπανέλθω νὰ σοῦ ἀναγγείλω.

— Εἶνε ἀνωφελές! Δὲν θὰ ἐπανέλθῃς, διότι θὰ γευματίσῃς μετ' αὐτῆς· ἐγὼ θὰ ἔλθω τὸ ἑσπέρας νὰ ταράξω τὴν συνέντευξιν τῆς μνηστείας σας.

. . . . . .

Μετὰ ἓξ ἑβδομάδας ἐγίνετο ἑορτὴ ἐν τῷ μεγάρῳ διὰ τοὺς γάμους τῆς χήρας κ. Ρεβερσῶ μετὰ τοῦ ἰατροῦ Paul Marest καὶ μῆνας τινὰς βραδύτερον ἐτελοῦντο οἱ ἀρραβῶνες τοῦ ζωγράφου Claude Brezieux καὶ τῆς δεσποινίδος Lucette Villedieu, ἀνεψιᾶς τῆς νεονύμφου. Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ εὐτυχία τινῶν φέρει τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων καὶ ὅτι δὲν εἶναι πάντοτε εἰρωνικὴ ἡ παροιμία, καθ' ἣν πᾶσα μεγάλη χαρά, ἔχει τὴν ἐπκύριον.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Ἀριστέα Ἀγγ. Καλαμᾶ**

Καὶ ἡμεῖς ἀναγράφομεν τὸ ὡραῖον καὶ ἐπίκαιρον ποίημα τοῦ τρυφεροῦ ἐπιδήμου ποιητοῦ **Δ. Μάργαρη.**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Εἰς τὸ λιοστάσι ὁ κότσυφας
Γλυκὰ θρηνολογάει,
Κ' ἡ κίχλα μὲ μονότονη
Φωνὴ τοῦ ἀπαντάει
Στὴ μαγικὴ λαλιά.

Σ' τὲς παραβόλες ἄφθονες
Ἡ κυκλαμὲς ἀνθοῦνε
Καὶ τὸ γλυκό τους ἄρωμα
Ἀπόκρυφα σκορποῦνε
Σ' τῆς αὔρας τὰ φιλιά.

Τὸ βλέπεις, ἐχειμώνιασε
Ὁ οὐρανὸς μαυρίζει,
Καὶ πέρα, πέρα ὁλόθυμος
Ὁ κεραυνὸς μουγκρίζει
Μὲ τόση ταραχή.

Δένδρα, κλαριὰ σταλάζουνε
Στὸ πράσινο χορτάρι,
Πυκνό, πυκνό, κατάλευκο
Ψιλὸ μαργαριτάρι
Ἄπ, τὴν ψιλὴ βροχή.

Καὶ σὺ κτυμένη, κόρη μου,
Σὰν ἄλλη ἀθώα παιδοῦλα
Μὲ τὸ κιτρὸ φουστάνι σου
Μ' ὁλόμαυρη ποδοῦλα
Μὲ τὰ μαλλιὰ χυτά.

Πηδᾶς τοὺς ὄχθους ἄκοπα,
Τὰ λουλουδα μαζώνεις
Κι' ὁλόγυρα σ' τὴ ζώνη σου
Καὶ κυκλαμιὲς κορφώνεις
Καὶ γιασεμιὰ λυτά.

Πόσο γλυκειὰ εἶναι ἡ ὕπαρξις
Μὲ χλόη στολισμένη
Καὶ ὁ χειμῶνας ἄπονα
Στὰ μάτια μας διαβαίνει
Ἂν χύνῃ μύρα ἡ γῆ

Σὰν στὴ ζωὴ ἀτελείωτη
Ἀπελπισιὰ μᾶς ζώνει
Μὲ τῆς ἐλπίδας τ' ἄρωμα
Ὁ νοῦς μας ξεφαντώνει
Κι' ἄλλη ξαναίγη αὐγή,

Γλυκιματοῦσα, φίλη μου,
Ὅμοια εὔχομαι νὰ ζήσῃς,
Καὶ γιούλιο, ρόδο ὁλόδροσο,
Νὰ βγαίνῃ ὅθε πατήσῃς,
Ν' ἀνθίζῃ ὅθε σταθῆς.

Κι' ἂν μέρες χειμωνιάτικες
Εἰς τὴ ζωὴ ἀπαντήσῃς
Γεννᾶλα, κ' ὑπερήφανη
Νὰ μὴ βαρυκαρδίσῃς
Οὔτε νὰ λυπηθῆς.

Κι' ἂν τύχῃ μέρα ξέγνοιαστη
Νὰ ἐρθῆς 'στὸ κοιμητήρι
Κι' ἀδιάφορο τὸ βλέμμα σου
Εἰς ἕνα μνῆμα γύρῃ
Ποῦ σοῦ ἐνθυμίσῃ τι.

Ὦ! ἕνα δάκρυ ὁλοπικρο
Μὴ μ' ἀρνηθῆς 'σ τὸν τάφο,
Σὰν φέρῃς εἰς τὴ μνήμη σου
Τὰ ὅσα τώρα γράφω.
Στὸ ἄσπρο σου χαρτί

Δ Ι Μάργαρης.

Παρὰ κυριῶν τῆς πόλεως μας, ἀπεστάλη ἡμῖν ἡ κάτωθι ἔκκλησις πρὸς δημοσίευσιν.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΜΑΣ

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΧΡΗΜΑ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ

Ἀδελφαί.

Τὸ εὐγενὲς καὶ φιλάνθρωπον ἔργον τῶν γυναικῶν τῆς πατρίδος κατὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον ἐπετελέσθη τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Ὑψίστου μετὰ τῆς δυνατῆς ἐπιτυχίας.

Οἱ πρόσφυγες ἀδελφοί μας Κρῆτες καὶ Θεσσαλοί, καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν Ἐφέδρων ἐπὶ μῆνας ὅλους ἐτράφησαν, ἐνεδύθησαν, ἐνοσηλεύθησαν μετ' ἀπαραμίλλου ἀφοσιώσεως καὶ ἀδελφικῆς στοργῆς Οἱ τραυματίαι τοῦ πολέμου εὗρον μητρικὴν νοσηλείαν καὶ περίθαλψιν ἐν τοῖς νοσοκομείοις μας Μέριμνα ἐλήφθη ἤδη ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἐν τοῖς πεδίοις τῆς τιμῆς πεσόντων ἀνδρῶν μας.

Ἀλλ' ὑπολείπεται ἔτι καθῆκον ἄλλο ἐπιβαλλόμενον εἰς πᾶσαν Ἑλληνίδα πάσης κοινωνικῆς τάξεως· καὶ τὸ καθῆκον τοῦτο προβάλλουσιν εἰς ἡμᾶς αἱ σκιαὶ τῶν μητέρων μας, αἱ σκιαὶ τῶν πρωτομαρτύρων τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος.

Τὴν φιλτάτην ἡμῶν πατρίδα καταπατεῖ ἐχθρός. Τὴν Θεσσαλίαν κατακρατοῦσιν αἱ ὀρδαὶ αὐτοῦ. Οἱ Τοῦρκοι κατερήμωσαν τὴν πλουσίαν αὐτῆς γῆν, ἐβεβήλωσαν τὰ ἱερὰ πάντα· 300 χιλιάδες ἀνέστιοι, φερέσκοι, τὰ πάντα ἀπολέσαντες ἀδελφοὶ ἡμῶν τείνουσι πρὸς ἡμᾶς τὰς χεῖρας, ζητοῦντες τὰς ἑστίας αὐτῶν καὶ τὰ ἱερά.

Σώσωμεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τούτους ἀρωγοὶ προσερχόμεναι εἰς τὸ ἔργον τῶν συζύγων καὶ τῶν υἱῶν μας. Αἱ μητέρες ἡμῶν πρὸ 75 ἐτῶν πρόθυμοι προσήνεγκον τὰς περιουσίας των, τὰς προῖκας τῶν θυγατέρων των, τὰ πολύτιμα κοσμήματά των, καὶ τὸν ἐπιούσιον ἔτι αὐτῶν ἄρτον πλεῖσται, ὅπως ἐλευθερωθῇ ἡ πατρίς, τμῆμα τῆς ὁποίας βεβηλοῖ ὁ αὐτὸς ἐχθρός. Ἐκεῖναι ἐγυμνήτευσαν, ἐπείνασαν καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον ἠσπάσθησαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὑπὲρ τῶν ἱερῶν. Αἱ σεβασταὶ καὶ ἡρωϊκαὶ αὐτῶν μορφαὶ ἀναπαρίστανται ἔτι ζωηραὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας. Δὲν ζητοῦνται τώρα παρ' ἡμῶν τοιαῦται θυσίαι. Πρόκειται περὶ ἀσημάντου προσφορᾶς χρηματικῆς, δι' ἧς ὅμως δυνάμεθα νὰ κατορθώσωμεν μεγάλα· 400 ἢ 500 χιλιάδες γυναῖκες τοῦ ἔθνους, δυνάμεθα νὰ συγκεντρώσωμεν μέγα ποσόν, ὅπως δι' αὐτοῦ ἐπιταχύνωμεν τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἀτυχοῦς Θεσσαλίας, πρὸς τὴν ἐπάνοδον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν εἰς τὰς ἑστίας αὐτῶν καὶ τὰ ἱερά.

Πρὸς τὸ μέγα, ὑψηλὸν καὶ πατριωτικὸν τοῦτο καθῆκον, ἡμεῖς αἱ γυναῖκες τῆς πρωτευούσης εὐέλπιδες προσκαλοῦμεν πᾶσαν γυναῖκα τῆς Ἑλλάδος. Τὸ μικρὸν ποσὸν τῆς ἀτομικῆς ταύτης εἰσφορᾶς εὐκόλως δυνάμεθα νὰ χορηγήσωμεν, ἢ ἐκ τῶν οἰκονομιῶν μας, ἢ ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας μας ἢ ἐκ στερήσεως; ἀντικειμένου τινὸς πολυτελείας, ἢ καὶ ἐκ προχείρου δανείου παρὰ εὐπορωτέρας φίλης. Δότω κατὰ προκίρεσιν ὅσον ἑκάστη δύναται, μέχρι τοῦ κατωτέρου ὅρου δραχμῶν 5 ἐφάπαξ. Ναί—πέντε—μόνον δραχμὰς πρὸς τὴν ἐπείγουσαν ταύτην ἀνάγκην τῆς πατρίδος.

Σπεύσατε, ἀδελφαί, ὅπως ἐγκαταστήσωμεν ταχύτερον τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν καὶ ἀνορθώσωμεν τὰ ἱερὰ αὐτῶν πρὶν ἢ καταλάβῃ αὐτοὺς περιπλανωμένους ὁ ἐπικείμενος χειμών. Πέμψατε τὸ ἱερὸν ὑμῶν χρῆμα.

Ἐν Ἀθήναις, 3 Ὀκτωβρίου 1897

(Ἔπονται 50 ὑπογραφαὶ κυριῶν.)

Η ΝΗΣΟΣ ΡΟΔΟΣ

Ἤθη καὶ ἔθιμα.—Αἱ γυναῖκες.

Β΄.

Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς νήσου εἶναι σκηνογραφικόν. Δένδρα συνηρεφῆ, ὕδατα ἄφθονα, βουνὰ χλοερά, πεδιάδες ἀπέραντοι, πόιμνια μετὰ ποιμένων αὐλῳδῶν, θάλασσα ἀργυρόχρους. Εἰς τὰ ἐνδότατα γηραιαὶ καρυαὶ καὶ ἐλάται ἑνοῦσι τὰς κορυφὰς αὐτῶν διὰ τῆς πνοῆς τοῦ Ζεφύρου, αἱ δὲ παρεισδύουσαι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου μαρμαίρουσι σιγηλῶς ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Αἱ γυναῖκες τῶν συναντωμένων ὑπὸ τοῦ ὁδοιπόρου χωρίων ποικίλλουσι κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν προφορὰν καὶ τὸν χαρακτῆρα· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως αἱ χωρικαὶ τῆς Ρόδου φέρουσιν ὑποδήματα ὑψηλὰ ἐπιτοπίου κατασκευῆς, (ὡς τὰ παρ' ἡμῖν κυνηγετικά), βραχεῖαν λευκὴν ἐσθῆτα, ζωστῆρα περὶ τὴν ὀσφὺν ἐρυθρόν, εἰς θυσάνους ἀπολήγοντα καὶ μακρὸν διαφανῆ πέπλον ἐπὶ τῆς βοστρυχώδους κεφαλῆς αὐτῶν. Τῶν πλείστων χαρακτὴρ ἰδιάζων εἶναι ἡ φιλεργία, ἡ συστολή, ἡ φαιδρότης, τὸ θάρρος. Τὰς ἀμαζόνας ταύτας οὐδὲν τρομάζει Εἶναι ἰσχυραὶ φύσεις οὐδόλως πτοούμεναι ἐκ κακοβούλων συναντήσεων, ὅταν κατὰ χορείας μεταβαίνουσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν χάριν ἀγορῶν.

* * *

Δίωρον σχεδὸν ἀπέχει τῆς πρωτευούσης τὸ χωρίον «Κοσκινοῦ», ἐπὶ λόφων ἐκτισμένον. Ἡ ἄποψις εἶναι μαγευτική. Λευκόταται οἰκίαι, ὁδοὶ καθάριαι καί τοι ἀνώμαλοι. Τὸ ἔνδον τῶν οἰκιῶν συνιστάμενον ἐξ ἑνὸς εὐρυχώρου δωματίου, σπανίως ἐκ δύο, εἶναι ἐπίσης λευκότατον. Ἡ ἀπέναντι τῆς εἰσόδου πλευρὰ κοσμεῖται ὁλόκληρος διὰ πινακίων, ἐπὶ τοῦ τοίχου κρεμαμένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρατηρεῖ τις καὶ ἀρχαῖα πινάκια τῆς Λίνδου καὶ ἄλλα ἄξια σπουδῆς ἀρχαῖα ἀγγεῖα. Εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν ὑπάρχει συνήθως ὁ καλούμενος σοφᾶς, ἐπ' αὐτοῦ δὲ διὰ βαθμίδων ἕτερος, ἐφ' οὗ εἶναι ἐστρωμένη ἡ κλίνη. Πκραπλεύρως τούτης 6—8 προσκεφάλαια, ἐπ' ἀλλήλων στηριζόμενα, ὑψοῦνται, κοσμημένα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον διὰ ποικιλμάτων ἢ τριχάπτων ἐπλῶν, ὑπ' αὐτῆς τῆς δεσποίνης εἰργασμένων. Παραλλήλως τῆς πλευρᾶς ταύτης κεῖνται ξύλινα κιβώτια ὑψηλὰ καὶ μεγάλα, χρησιμεύοντα ὡς ἀποθῆκαι γεννημάτων καὶ λοιπῶν τῇ οἰκίᾳ ἀναγκαίων. Παρὰ τὴν αὐτὴν πλευρὰν ἐπὶ μικροῦ ὑψώματος εὑρίσκεται ἡ ἑστία.

Αἱ γυναῖκες ἐνταῦθα φέρουσιν ἐνδυμασίαν ἐκ λευκοῦ ὑφάσματος, οὔτινος ἡ μέση εἶναι ἐσχηματισμένη ἄνωθεν τῆς φυσικῆς θέσεως. Ἡ κόμη, πλεγμένη εἰς ὁρμαθὸν βοστρυχίων, κοσμεῖται πρὸς τὰ ἔμπροσθεν διὰ φυσικοῦ ἢ τεχνητοῦ ἄνθους. Περιδέραιον ἐκ χρυσῶν φλωρίων κοσμεῖ τὸν τράχηλον τῶν εὐπόρων.

Ἡ νεᾶνις μνηστεύεται ἐνωρὶς καὶ μένει ἐπί τινα ἔτη μνηστευμένη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γνωρίσῃ καλῶς καὶ ν' ἀγαπήσῃ τὸν μέλλοντα σύζυγόν της. Ἄξιοι παρατηρήσεώς εἰσι συνήθειαί τινες κατὰ τὴν μνηστείαν. Ἡ κόρη ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτηρῇ καὶ ἐπισκευάζῃ τὰς λινοστολὰς τοῦ μνηστῆρος, νὰ

PAUL BOURGET

ΣΑΪΔΑ

Ἔχω ὅλως ἰδιαιτέρας ἀφορμὰς νὰ ἐνθυμοῦμαι τὸ ἀνέκδοτον αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐσημείωσα εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ταξειδίου μου ἀνὰ τὴν Ἀνατολήν, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἀντιγράψω, ὅπως μοὶ τὸ διηγήθησαν, ἐπὶ τῆς μᾶλλον γραφικῆς θέσεως, ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον.

Εὑρισκόμεθα εἰς τὸν λιμένα τῆς λατρευτῆς πόλεως τῆς Συρίας, ἡ ὁποία ὀνομάζεται Βεϋρουθ καὶ ἐπὶ τῆς γεφύρας ἀτμοπλοίου, ἑτοιμαζομένου εἰς ἀναχώρησιν. Εἴχομεν πρὸ ἡμῶν, ὁ διηγηθείς μοι τότε τὸ ἀνέκδοτον φίλος καὶ ἐγώ, τὴν ὑπέρυθρον γραμμὴν τοῦ χιονοστεφανωμένου Λιβάνου, τὰς παρὰ τοὺς πρόποδας αὐτοῦ παλλεύκους ἐντὸς πρασίνων πλαισίων οἰκίας τῆς Βεϋρουθ καὶ την παραλίαν ὁλοκίτρινην μὲ τὴν ἄμμον της, τὴν ἐκτεινομένην μέχρι τῆς Τύρου, ἐνῷ ἐκτὸς τοῦ κόλπου ἐφρικία ἡ ἀπέραντος λεκάνη τῶν ὑδάτων, τόσον κυανῆ ὑπὸ τὸν σχεδὸν ἀσύννεφον καὶ ὡσεὶ ὠχριῶντα οὐρανόν της. Τὸ ἀτμόπλοιον ἐκτινεῖτο ἤδη, περικυκλούμενον ἀπὸ στῖφος ὅλον πετώντων περὶ αὐτὸ γλάρων μὲ τὸν μονότονον ρόχθον τοῦ διασχιζομένου ὕδατος.

Παρήλασεν οὕτω πρὸ τῆς ἐκεῖ σταθμευούσης Μοίρας, ἣν ἀπετέλουν εἴκοσι θαυμάσια πολεμικὰ πλοῖα, ἀκίνητα καὶ σημαιοστόλιστα μὲ τὴν καινουργῆ λάμψιν τῶν πυροβόλων των, μὲ τοὺς πύργους των, τοὺς ὑψωμένους ἐπὶ τῶν κυμάτων ὡς φρούρια. Ἓν ἐκ τούτων ἦτο ἡ θαυμασία Ἀγγλικὴ ναυαρχὶς «Βικτωρία», ἥτις ἐπέπρωτο μετὰ σαράντα ὀκτὼ μόλις ὥρας νὰ καταποντισθῇ τόσον τραγικῶς μὲ τὴν γαληνιαίαν ἐκείνην θάλασσαν, ὑπὸ οὐρανὸν τόσον ὠχρῶς καὶ θερμῶς ἀγνὸν καὶ πρὸ τοῦ λιμένος ἀκριβῶς. Δὲν προεβλέπομεν ποσῶς τὴν καταστροφὴν ταύτην ὁ Ἠλίας Λωράνς καὶ ἐγὼ τὴν ὡραίαν ἐκείνην μεταμεσημβρίαν τῆς Συριανῆς ἀνοίξεως, καθ' ἣν ἐφλυαρούσαμεν μὲ τὰ βλέμματα, ἐστραμμένα εἰς τὸν γραφικὸν ὁρίζοντα. Ἐπανηρχόμην ἀπὸ τὸ προσκύνημα τῆς Ἱερουσαλήμ, προσκύνημα, τὸ ὁμολογῷ, μᾶλλον φιλολογικὸν ἢ θρησκευτικόν. Ἐκεῖνος ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ Κάϊρον, ὅπου εἶχε μεταβῆ μὲ διπλωματικὴν ἀποστολήν. Φθάσας εἰς Βεϋρούθ, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἄλλοτε χρηματίσει πρόξενος, ἔσπευσε νὰ με εἰδοποιήσῃ νὰ ἀναχωρήσω ἀμέσως μετ' αὐτοῦ, ἀποφυγὼν νὰ ἀποβιβασθῇ εἰς τὴν ξηρὰν ἵνα μὴ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἀνίαν ὑποχρεωτικῶν τινων ἐπισκέψεων. Ἤμεθα καὶ οἱ δύο εὐτυχεῖς νὰ συζήσωμεν ἡμέρας τινὰς εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ἐκεῖνο μετὰ τόσων ἐτῶν χωρισμόν. Εἶχον ἀφήσει τὸν Λωράνς πρὸ ὀκτὼ ὅλων ἐτῶν καὶ διετήρουν περὶ αὐτοῦ τὴν ἀνάμνησιν συντρόφου εὐγενοῦς καὶ λεπτοῦ τοὺς τρόπους καὶ προσώπου, κινοῦντος κατ' ἐξοχὴν τὸ ἐνδιαφέρον, Διότι ὁ λεπτοφυὴς αὐτὸς ἀνὴρ μὲ τὰς ὀλίγον ἐπιτηδευμένας κινήσεις του, τὴν εὐμετάβλητον φυσιογνωμίαν του, τὰ ὡραῖα, γαλανὰ καὶ πνευματώδη ματιά του, μοὶ ἐφαίνετο πάντοτε γεννημένος διὰ νὰ ἐμπνέῃ, ἐὰν ὄχι διὰ νὰ αἰσθάνεται, συγκινήσεις πολυειδεῖς καὶ ρωμαντικάς. Συνεπείᾳ μεγάλης ἀπογοητεύσεως

πλέκῃ τὰς περικνημῖδάς του, νὰ ράπτῃ τὰ μανδήλιά του. Κατὰ Σάββατον περὶ τὴν δείλην ὀφείλει νὰ πέμψῃ ἢ ἡ αὐτὴ νὰ φέρῃ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μνηστῆρος ὕδωρ θερμόν, ὅπως οὗτος λουσθῇ κατὰ τὴν κεφαλήν, ὡς καὶ ἄνθος «βαρακωμένον» ἤτοι ἐπίχρυσον, ἵνα θέσῃ τὴν Κυριακὴν ἄνωθεν τοῦ ὠτὸς ἢ ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης τοῦ ἐσωκαρδίου του. Τοὺς γάμους πανηγυρίζουν ἐπὶ πολύ. Ὁ μπακλαβᾶς καὶ τὸ μελεκοῦνι (παστέλι) μετ' ἀσμάτων κατασκευάζονται Ἡ μελλόνυμφος πορεύεται εἰς τὸ λουτρὸν ἐν συνοδείᾳ παρθένων, προπορευομένης τῆς ἐγχωρίου μουσικῆς Κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων ἡ διακόσμησις τῆς νύμφης τελεῖται ὑπὸ φίλων νεανίδων, αἵτινες, κτενίζουσαι καὶ ὡραΐζουσαι αὐτήν, ᾄδουσι συγχρόνως, τῆς μουσικῆ ἔξωθεν παιανιζούσης :

«Χτενάκι μ' ἀλαφεντενὸ
μὴ κόψῃς τὰ χρουσᾶ μαλλιά,
καὶ κόψω ἐγὼ τὸ 'δόντιά σου
μὲ τὴν ἀργυρῆ κλωστή».

Πρὸς τὴν νύμφην : *«Ἔχεις 'μμάτια μπαφουρένα, (ζαφειρένια)*
μάγουλα τριαντάφυλλένα».

«Ἔχεις 'φρύδια σὰν δοξάρια
ποῦ λαώνουν (1) παλληκάρια».

«Ἔχεις κούτελο φεγγάρι
μιὰ χαρὰ κ' ἕνα καμάρι».

«Ἔχεις μύτι σὰν κονδύλι
κόκκινα τὰ δρό σου χείλη».

«Ἔχεις 'δόντια 'ράδι 'ράδι,
σὰν κουνιὰ μαργαριτάρι».

«Ἔχεις τὸ λαιμὸ χυτό,
μαρκαροπελεκητό».

(1) *Λαβώνουν*

Ἡ νύμφη ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐσταυρωμένα πρὸς τὰ κάτω τὰ βλέμματα κατὰ τὸ διάστημα τῶν τελετῶν. Περιφέρουσα τὸ βλέμμα τῇδε κἀκεῖσε θεωρεῖται ἐλαφρά. Τὸ μυστήριον τελεῖται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔνθα βραχύ τι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς νύμφης εἰσέρχεται ὁ νυμφίος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν νέων τοῦ χωρίου πομποδῶς.

Κων]πολις. **Μαριάνθη Πρισιμιτζάκη.**

ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ὁδὸς Νίκης ἀρ. 11.

Αἱ ἐγγραφαὶ μαθητριῶν ἐξακολουθοῦν. Αἱ μαθήτριαι κατατάσσονται εἰς τάξεις ἀπὸ αὔριον.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

Ι. ΤΣΑΜΗ.

Ὁδὸς Γεωργίου Σταύρου ἀρ. 45.

Μὲ νέα δέρματα, μὲ νέα ὑλικὰ ἀρίστης ποιότητος, μὲ κόπτην καὶ ἐφαρμοστὴν Παρισινὸν ἀνεκαίνισε πάλιν τὸ ὑποδηματοποιεῖόν του ὁ κ. Ι. Τσάμης, ὁ ἀριστοτέχνης ὑποδηματοποιός, ὁ ἐξασφαλίσας τοιαύτην φήμην διὰ τὴν κομψότητα καὶ στερεότητα τῶν ὑποδημάτων τῶν Κυριῶν, καὶ καταλέγων μεταξὺ τῶν πελατριῶν του, τὴν ἐκλεκτοτέραν μερίδα τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

ΚΥΡΙΑ μεσήλιξ, μὲ ἀνατροφὴν ὑπέροχον καὶ μεγάλην μόρφωσιν πτυχιοῦχος τῆς γλώσσης μας καὶ γνωρίζουσα καλῶς τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἀγγλικὴν γλῶσσαν ζητεῖ θέσιν οἰκοδιδασκάλου εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Συνιστᾶται θερμότατα παρ' ἡμῖν.

ΕΝΑΡΞΙΣ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ προταγωνιστοῦ τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς κ. Δ. Ταβουλάρη κατηρτίσθη θίασος μὲ γνωστότατα πρόσωπα χαίροντα τῶν συμπαθειῶν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ, ἐν οἷς ἀπαντᾶ τὸ τοῦ συμπαθεστάτου κωμικοῦ Χέλμη, τῆς κ. Χέλμη κ. ἄ.

Ὁ θίασος οὗτος ἄρχεται τῶν παραστάσεών του ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Πέμπτης. Καίτοι δὲ αἱ ἐθνικαί μας συμφοραὶ μᾶς ἀφήρεσαν πᾶσαν διάθεσιν πρὸς διασκέδασιν, ἐν τούτοις ἀνάγκη νὰ ὑποστηριχθοῦν καὶ οἱ Ἕλληνες ἠθοποιοί, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ δεκάμηνον ἤδη ἀργοῦν, στερούμενοι τῶν πάντων.

Αἱ παραστάσεις τοῦ Θιάσου Ἀριστοφάνους δοθήσονται εἰς τὸ Μέγα Θέατρον Ἀθηνῶν.

εἶχεν ἐπαναλάβει ὑπηρεσίαν εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, τὸ ὁποῖον εἰς προγενεστέραν ἐποχὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει Δὲν ἀμφέβαλλον ὅτι ἔκτοτε θὰ εἶχεν ἐπιζητήσει καὶ ἐξεύρει τρόπον νὰ παρηγορηθῇ. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν σκέψεων τούτων ἐξέλαβον ὡς μυστηριῶδες συμβάν τι ἁπλούστατον, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μας. Ἐνῷ ἐπρογευματίζομεν ὁ ὑπηρέτης τοῦ πλοίου ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Ἠλίαν τὸ ἐπισκεπτήριον ἑνὸς κυρίου. Οὗτος ἠγέρθη τῆς θέσεώς του ὠργισμένος καὶ τείνων μοι τὸ ἐπισκεπτήριον εἶπε : εἶσαι μάρτυς ὅτι δὲν ἐξῆλθα κἂν εἰς Βεϋρούθ, οὔτε ἔγραψα εἴς τινα μίαν κἂν λέξιν. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν εἶπες εἰς κανένα ὅτι μὲ ἀνέμενες. Καὶ ὅμως ἰδοὺ αὐταὶ αἱ φαινομενικῶς ἥσυχοι πόλεις τῆς Ἀνατολῆς πόσον ἐπίβουλοι εἶναι. Ἔμαθαν ὅτι εὑρίσκομαι ἐδῶ καὶ τρέχουν εἰς καταδίωξίν μου. . .

«Σπεῦσε λοιπὸν νὰ μὲ συναντήσῃς εἰς τὴν γέφυραν, ὅπου εὑρίσκονται οἱ ἐπισκέπται μου. Θὰ γνωρίσῃς ἄλλως τε καὶ μίαν ὡραίαν κυρίαν τὴν σύζυγον τοῦ μηχανικοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Ἀλεπίου κ. Ροντιέ».

*
* *

Κατὰ τὴν ἐν Συρίᾳ διαμονήν μου εἶχον ἀληθῶς ἀκούσει τὸ ὄνομα τοῦτο τῆς κ. Ροντιέ, ἀκολουθούμενον πάντοτε ἀπὸ τὸν κοινὸν πλέον καταστάντα τίτλον *εὔμορφη*, ὁ ὁποῖος δὲν μὲ εἶχε προετοιμάσει ποσῶς διὰ τὴν ἔκπληξιν, ἣν μοὶ προὐξένησεν ἡ νέα ἐκείνη γυνή, εὐθὺς ὡς ἀνῆλθον εἰς τὴν γέφυραν. Ἡ κ. Ροντιὲ ἦτο τριακοντοῦτις καὶ ὅμως εἶχε τὴν εὐκαμψίαν καὶ τὸ ἀνάστημα νεάνιδος. Ἔφερε κατὰ τὴν θερμὴν ἐκείνην μεταμεσημβρινὴν ὥραν φόρεμα ἐξ ὑφάσματος κρεποειδοῦς ἀραβικοῦ, μὲ σχέδια ἰδιόρρυθμα μαῦρα καὶ κόκκινα, κίτρινα καὶ γαλανὰ ἐπὶ ὠχρολεύκου ὅλου. Ὁ ἀήρ, ὁ ὁποῖος εἶχε σηκωθῆ πολὺ ἥσυχος καὶ πολὺ γλυκύς, ὡς φρικίασις ἀέρος μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ἐρρυτιδωμένου νεροῦ, ἐθώπευεν εἰς κάθε ἐπὶ τῆς γεφύρας βῆμα τῆς νέας γυναικός, τὸ λεπτὸν καὶ εὔπλαστον σῶμά της, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ μαλακὸν ἐκεῖνο ὕφασμα, διεγράφετο μὲ τὴν χάριν τῶν ἀγαλματίων τῆς Τανάγρας. Καὶ τί πρόσωπον ! Χαρακτηριστικὰ λεπτοκομμένα, ἰδεωδῶς διαγραφόμενα ἐπὶ τοῦ προσώπου της, ἡ διαφανὴς σχεδὸν ὠχρότης τοῦ ὁποίου ἐνεῖχε καὶ ἐπρόδιδε ζωὴν ἐξημμένην, ἀπηλπισμένην, ἀλλὰ καὶ πυρετωδῶς ἐξαντλουμένην καὶ περὶ τὴν ὠχρότητα αὐτὴν ὡς πλαίσιον μαλλάκια βοστρυχωμένα, ξανθά, στακτερὰ σχεδόν. Τὰ 'μάτια της γαλανὰ πρὸς τὸ φαιὸν ἀπέπνεον γλυκεῖαν θωπείαν, καὶ τὰ λευκὰ δόντιά της ἔλαμπαν ἀνάμεσα εἰς τὰ ἐλαστικὰ χείλη της, ὡς ἀληθινὸν φῶς. Αἱ χεῖρες τῆς νεαρᾶς γυναικός, οἱ πόδες της, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἔστρεφε τὴν κεφαλήν της ὅλα ὑπετύπουν φύσιν ἀριστοκρατικήν, ἐνῷ παρὰ τὸ πλευρόν της, ὁ μηχανικὸς τοῦ σιδηροδρόμου Ἀλεπίου ἵστατο τετράγωνος ὡς ἐργάτης μὲ ζακέταν, μὲ πρόσωπον κατακόκκινον, ἡλιοκαές, κοντόλαιμος ὡς οἱ καταδικασμένοι εἰς ἀποπληξίαν.

(Ἀκολουθεῖ)